

Лаодики — Дөрөвдүгээр дугаар

Давхцан орших түүхүүд

Jeff Pippenger

2023-09-01

Стефэн Хаскелл энэ баримтыг ил болгож буй үнэнийг хүлээн зөвшөөрснөөрөө түүнийг дэмжсэн боловч, магадгүй олж хараагүй миний онцлон тэмдэглэсэн тал нь гэвэл: эртний Израилийн төгсгөлийн үеийн түүхэнд, мөнөөх нэгэн түүхэн хугацаатай давхцан орчин үеийн Израилийн эхлэл зэрэгцэн оршиж байгааг та олж хардаг явдал юм. Христ олон хүний төлөө нэг долоо хоногийн турш (хоёр мянга таван зуун хорин өдөр) гэрээг батлан тогтоож байх үед, эртний Израиль Лаодикийн туршлагыг туулж, Эзэний амнаас бөөлжигдөн хаягдах ирмэг дээр байсан. Үүний зэрэгцээ орчин үеийн Израиль Ефесийн туршлагыг туулж байв. Эртний Израилийн Лаодикия тараагдан бутарч байсан бөгөөд орчин үеийн Израилийн Ефес яг тэр л нэгэн түүхэн үед цуглуулан хураагдаж байлаа.

Тэгээд, хэрэв та үүнийг гайхаж байгаа бол, Даниелын есдүгээр бүлгийн биелэл болгон Христ гэрээг бататгасан долоо хоног нь Түүний баптисмаар эхэлж, Степаныг чулуугаар цохиж алах явдлаар төгссөн бөгөөд энэ нь шууд утгаараа хоёр мянга таван зуун хорин өдөр байгаагүй гэдгийг би мэдэж байна; харин эш үзүүлэгийн утгаар бол энэ нь гарцаагүй тийм байсан. Учир нь эш үзүүлэгийн утгаар нэг жил нь гурван зуун жаран өдөртэй тэнцдэг. Гурван зуун жаран өдрийг долоогоор үржүүлэхэд хоёр мянга таван зуун хорин өдөр болно, мөн тэр эш үзүүлэгийн долоо хоногийн “яг гол төв” нь загалмай юм. Эш үзүүлэгийн утгаар Христ загалмайг хоёр мянга таван зуун хорин өдрийн эш үзүүлэгийн хугацааны яг гол төвд байрлуулсан бөгөөд ингэснээр Левит хорин зургаагийн “долоон цаг” нь Христийн загалмайгаар тогтоогдож, баталгаажуулагддагийг харуулсан. Түүнчлэн Эгч Уайт Хабакукийн хоёр ариун хүснэгтийн аль алины тухай—1843 болон 1850 оны хүснэгтүүдийн тухай—заахдаа, хоёр мянга таван зуун хорин жилийн эш үзүүлэг нь хүснэгтийн яг төвд байдаг, мөн хоёр хүснэгтэд хоёуланд нь тэр дүрслэлийн яг гол төвд загалмай байдаг гэж заадаг нь санамсаргүй хэрэг биш юм.

“Хүн төрөлхтөн энэ амьдралд ч, эсвэл ирэх амьдралд ч бэлтгэгдэхийн тулд ойлговол зохих бүх зарчмууд Библид агуулагддаг. Мөн эдгээр зарчмуудыг хүн бүр ойлгож чадна. Түүний сургаалыг үнэлэн хүндэтгэх сэтгэлтэй хэн боловч Библиэс ганцхан хэсгийг уншихдаа ч түүнээс өөрт нь тустай ямар нэгэн бодлыг олж авалгүй өнгөрөхгүй. Гэвч Библийн хамгийн үнэтэй сургаал нь хааяа нэг, эсвэл холбоо хамааралгүй байдлаар судалснаар олддоггүй. Түүний агуу үнэний тогтолцоо нь яаран, эсвэл хайхрамжгүй уншигчид шууд ялган танихаар тийнхүү толилуулагдаагүй байдаг. Түүний олон эрдэнэс нь гадаргын дор нэн гүнд оршдог бөгөөд тэдгээрийг зөвхөн хичээнгүй судалгаа, тасралтгүй чармайлтаар л олж авч болно. Агуу бүхэл бүтнийг бүрдүүлэгч үнэнүүдийг ‘энд бага зэрэг, тэнд бага зэрэг’ хайж олж, цуглуулах ёстой.” Исаиа 28:10.

“Ийнхүү эрж хайж, нэгтгэн авч үзвэл, тэд бие биедээ төгс нийцүүлэн таарсан нь илэрхий болно. Сайн мэдээ бүр бусдыгаа нөхөн гүйцээдэг, эш үзүүлэлэг бүр нөгөөгийнхөө тайлбар болдог, үнэн бүр өөр нэгэн үнэний хөгжил болон дэлгэрэлт байдаг. Иудейн ёслолын тогтолцооны бэлгэдэлт дүрслэлүүд сайн мэдээгээр тодорхой болдог. Бурханы үгийн зарчим бүр өөрийн байр суурьтай, баримт бүр өөрийн ач холбогдолтой. Тэгээд энэ бүхний иж бүрэн бүтэц нь, санаархал болон хэрэгжилтийн хувьд, Өөрийн Зохиогчийн тухай гэрчилдэг. Ийм бүтэцийг Хязгааргүй Нэгэний оюун ухаанаас өөр ямар ч оюун санаа сэтгэн бодож ч, бүтээн байгуулж ч үл чадна.” Боловсрол, 123.

Долоон чуулган тус бүр Миллерийн хөдөлгөөний түүхэнд, мөн бидний түүхэнд давтагдан илэрдэг гэсэн зарчмын хамт, эртний Адвентизм хүлээн зөвшөөрсөн өөр нэгэн чухал зарчим бий. Тэр зарчим нь нэгэн ижил түүхийн “дотоод” ба “гадаад” эш үзүүлэлэгийн шугамуудыг үнэнийг дамжуулахын тулд Ариун Сүнс хэрэглэдгийг харуулдаг. Миллер үүнийг таньж мэдээд шууд заасан. Тэрээр Илчлэл номын долоон лац нь чуулгануудтай зэрэгцэх түүхийг төлөөлдөг бөгөөд харин тэрхүү зэрэгцээ дүрслэлд лацууд нь ижил түүхийн гадаад, чуулганууд нь дотоод үнэнийг илэрхийлдэг гэж зөв заасан. Урия Смит мөн энэ зарчмыг хөндөн авч, “дотоод” болон “гадаад” гэсэн үгсийг хэрэглэсэн бөгөөд энэ нь миний хувьд тэр хоёр зэрэгцээ шугамыг илэрхийлэх хамгийн зохистой арга мэт санагддаг.

“Илчлэлт номын 4, 5, 6-р бүлгүүдэд лацнууд бидний анхааралд анхлан танилцуулагддаг. Эдгээр лацан дор үзүүлэгдсэн үзэгдлүүд Илчлэлт 6, мөн Илчлэлт 8-ын 1-р эшлэлд харагддаг. Эдгээр нь энэхүү эрин үеийн эхлэлээс Христийн ирэлт хүртэлх хугацаанд чуулгантай холбоотой үйл явдлуудыг хамарч буй нь илэрхий байна.

“Долоон сүм нь сүмийн дотоод түүхийг илэрхийлдэг бол, долоон лац нь түүний гадаад түүхийн агуу үйл явдлуудыг хараанд авчирдаг.” Uriah Smith, The Biblical Institute, 253.

Одоо бид долоон чуулганы тухай авч үзэж эхэлнэ. Эхний хоёр чуулган, мөн түүнчлэн гурав дахь ба дөрөв дэх чуулган нь хамтад нь авч үзэхийг шаарддаг “шалтгаан ба үр дагавар”-ын харилцаатай гэдгийг танин мэдэх нь чухал юм. Смирна бол Ромын хавчлагад өртөгсдийг төлөөлдөг чуулган бөгөөд, Ефес бол сайн мэдээг бүх дэлхийд түгээн хүргэсэн чуулган мөн.

“Шавь нарыг анх Антиохт Христэд итгэгчид гэж нэрлэсэн билээ. Энэ нэрийг тэдэнд өгсөн нь Христ тэдний номлол, сургаал, мөн яриа хөөрөөнийх нь гол сэдэв байсан учраас юм. Тэд Түүний газар дээрх үйлчлэлийн өдрүүдэд болсон үйл явдлуудыг байнга хүүрнэн өгүүлж байв; тэр үед Түүний шавь нар Түүний биечлэн оршихуйгаар ерөөгдөж байсан билээ. Тэд Түүний сургаалууд болон эдгээх гайхамшгуудын тухай цуцалтгүй өгүүлэн саатдаг байлаа. Чичирхийлсэн уруул, нулимстай нүдээрээ тэд цэцэрлэг дэх Түүний шаналал, урвалт, шүүлт, цаазлалт, мөн дайснуудаас нь Түүнд учруулсан доромжлол ба тарчлалыг Тэр ямар их тэвчээр, даруу байдлаар туулсныг, түүнчлэн Өөрийг нь хавчигчдын төлөө Тэр ямар бурханлаг энэрлээр залбирсныг ярьдаг байв. Түүний амилалт ба тэнгэрт хальсан нь, мөн унасан хүний төлөө Зуучлагчаар тэнгэр дэх Түүний үйл хэрэг нь тэдний баясан өгүүлэх дуртай сэдвүүдийн нэг байв. Тэд Христийг тунхаглаж, Түүгээр дамжуулан Бурханд залбирлаа өргөдөг байсан тул харь үндэстнүүд тэднийг Христэд итгэгчид хэмээн нэрлэх нь зүй ёсны хэрэг байсан юм.

“Христийнхний нэрийг тэдэнд өгсөн нь Бурхан байв. Энэ бол Христэд өөрсдийгөө нэгтгэгч бүх хүнд өгөгдсөн хааны нэр мөн. Яг энэ нэрийн тухай Иаков хожим ийн бичсэн байдаг: ‘Баячууд та нарыг дарлан, шүүхийн суудлын өмнө чирэн аваачдаггүй гэж үү? Та нарын дуудуулдаг тэр эрхэм нэрийг тэд доромжилдоггүй гэж үү?’ Иаков 2:6, 7. Харин Петр: ‘Хэрэв хэн нэгэн нь Христийнхний хувиар зовбол, ичиг бүү; харин энэ хэргийн төлөө Бурханыг алдаршуулаг’ гэж тунхагласан. ‘Хэрэв та нар Христийн нэрийн төлөө зэмлүүлбэл, ерөөлтэй ээ; учир нь алдрын Сүнс, Бурханы Сүнс та нарын дээр оршдог.’ 1 Петр 4:16, 14.” Элч нарын үйлс, 157.

Ефесийн чуулган нь Христ Есүст дотор “бурханлаг амьдарч” байсан эртний чуулганыг төлөөлдөг бөгөөд энэ нь үргэлж тодорхой “үр дагавар” бий болгодог нэгэн “шалтгаан” юм.

Тийм ээ, Христ Есүс дотор бурханлаг амьдрахыг хүсэгч бүхэн хавчлага эдлэх болно. 2 Тимот 3:12.

Ефесийн чуулганы бурханлаг байдал нь Смирнагийн чуулганаар төлөөлөгдөх хавчлагыг бий болгосон юм. Эдгээр хоёр чуулган нь шалтгаан ба үр дагаврын харилцааг төлөөлдөг бөгөөд үр дагавар нь заавал түүнээс өмнөх шалтгаанаар урьдагдана. Ням гаргийн хуулийн хямралын үеийн хавчлага нь Эгч Уайт-ын “анхны бурханлаг байдал” хэмээн нэрлэдэг зүйлийн илрэлээр өдөөгдөн гарч ирдэг. Энэ бол өнгөрсөн буюу эртний түүхүүдэд дүрслэгдэн үзүүлэгдсэн бурханлаг байдал мөн.

“Итгэл ба сүсэг бишрэлийн өргөн хүрээний доройтол байсаар байгаа хэдий ч эдгээр сүмүүдэд Христийн жинхэнэ дагалдагчид бий. Бурханы шүүлтүүд газар дэлхий дээр эцсийн удаа ирэхээс өмнө Эзэний ард түмний дунд элч нарын үеэс хойш үзэгдээгүй тийм анхны үеийн бурханлаг ариун амьдралын сэргэлт бий болно. Бурханы Сүнс ба хүч Өөрийн хүүхдүүдийн дээр асгарна. Тэр цагт энэ ертөнцийн хайр Бурхан болон Түүний үгийг хайрлахаас түрэн гаргасан тэр сүмүүдээс олон хүн өөрсдийгөө тусгаарлах болно. Үйлчлэгчид болон ард олны аль альнаас нь олон хүн Эзэний хоёр дахь ирэлтэд зориулан ард түмнийг бэлтгэхийн тулд Бурхан энэ үед тунхаглагдахаар болгосон тэдгээр агуу үнэнийг баяртайгаар хүлээн авах болно. Сүнснүүдийн дайсан энэ ажлыг саатуулахыг хүсдэг; ийм хөдөлгөөний цаг ирэхээс өмнө тэр хуурамчийг нэвтрүүлэн оруулж, түүнийг зогсоохыг хичээх болно. Өөрийн мэхлэгч хүчний дор оруулж чадсан тэр сүмүүдэд тэрээр Бурханы онцгой ерөөл асгарч байгаа мэтээр харагдуулах болно; асар их шашны сонирхол мэт санагдах зүйл илэрхий болно. Үй олон хүн Бурхан тэдний төлөө гайхамшигтайгаар ажиллаж байна хэмээн баясан хөөрөх боловч уг ажил нь өөр нэгэн сүнсний ажил байх болно. Шашны өнгөн дор Сатан Христийн ертөнц даяарх нөлөөгөө тэлэхийг оролдох болно.” Агуу тэмцэл, 464.

“сүүлчийн өдрүүд”-ийн Шөнийн Дунд Хашхираан нь уг эшлэлд тодорхойлогдсон “анхны ариун журамт байдал”-ын сэргэлт мөн. Энэ нь сүм дотор бус, харин нэгэн хөдөлгөөн дотор тохиолдох сэргэлт юм. Энэхүү сэргэлтийг дүрслэн өгүүлэхдээ Уайт эгчийн хэрэглэсэн түүх нь Ефесийн чуулганаар төлөөлөгддөг “элч нарын үе”-ийн түүх юм. Тэрхүү сэргэлт нь “хавчлага”-ыг бий болгоно.

“Олон хүн шоронд хоригдож, олон хүн амь насаа аврахын тулд хот суурин газруудаас дүрвэж, мөн үнэний хамгаалалтад бат зогсохдоо Христийн төлөө олон хүн амиа өргөх болно.” Selected Messages, book 3, 397.

Дараах эшлэл дэх “Христийн газрын дээрх амьдрал” нь Ефесийн сүмийн эхлэлийг төлөөлдөг боловч мөн дэлхийн төгсгөл дэх Лаодикийн Адвентизмийн түүхийг бэлгэдэн дүрсэлдэг.

“Шүүлт хойш эргүүлэгдэж, шударга ёс алсад зогсоно; учир нь үнэн гудамжинд унасан бөгөөд зөвт байдал орж чадахгүй. Тийм ээ, үнэн үгүй болсон; мөн муугаас зайлагч нь өөрийгөө олз болгодог.” Исаиа 59:14, 15. Энэ нь Христийн газрын дээрх амьдралд биелсэн юм. Тэрээр Бурханы тушаалуудад үнэнч байж, тэдгээрийн оронд өргөмжлөгдсөн хүний уламжлал ба шаардлагуудыг хойш тавьсан. Үүний улмаас Түүнийг үзэн ядаж, хавчсан юм. Энэ түүх давтагддаг.” Christ’s Object Lessons, 170.

Ефест төлөөлөгдөн үзүүлэгдсэн туршлага нь Лаодикийн туршлагатай нэгэн зэрэг тохиолдоно. Өө сэв эрэгч иудейчүүд нь эртний Израилийн Лаодикчууд байсан бөгөөд Христ ба Түүний шавь нар нь шинэ үеийн Израилийн Ефесчүүд байв. Баптист Иохан Ефесийн чуулганыг танилцуулсан бөгөөд тэрээр “эцсийн өдрүүдэд” өөрсдийгөө иудейчүүд хэмээн нэрлэдэг боловч тийм биш Лаодикчуудаар эсэргүүцэгддэг чуулганыг төлөөлдөг.

“Баптисм хүртээгч Иоханы ажил, мөн эцсийн өдрүүдэд хүмүүсийг хайхрамжгүй байдлаас нь сэрээхийн тулд Елиагийн сүнс ба хүчээр урагш гарч буй хүмүүсийн ажил нь олон талаар адилхан юм. Түүний ажил бол энэ үед хийгдэх ёстой ажлын бэлгэ тэмдэг мөн. Христ ертөнцийг зөвт байдлаар шүүхээр хоёр дахь удаагаа ирэх гэж байна. Дэлхийд өгөгдөх эцсийн анхааруулгын мэдээг авч явдаг Бурханы элч нар нь, Иохан Түүний анхны ирэлтийн замыг бэлтгэсэнчлэн, Христийн хоёр дахь ирэлтийн замыг бэлтгэх ёстой. Энэхүү бэлтгэх ажилд ‘аливаа хөндий өргөгдөж, аливаа уул толгод намсгагдах болно; тахир муруй нь шулуун болж, бартаат газрууд тэгш тал болно,’ учир нь түүх давтагдах бөгөөд дахин нэгэнтээ ‘ЭЗЭНий алдар илчлэгдэх бөгөөд бүх махбод хамтад нь түүнийг үзнэ; учир нь ЭЗЭНий ам ийн айлдсан юм.’” Southern Watchman, 1905 оны 3 дугаар сарын 21.

Ефес нь “шалтгаан”, харин Смирна нь “үр дагавар” юм. Пергам ба Тиатира мөн шалтгаан-үр дагаврын харилцааг төлөөлдөг. Пергам бол Христийн шашныг харийн шүтлэгтэй нэгтгэн бузарлаж, эвлэрэн буулт хийсэн сүм юм. Христийн сүм харийн шүтлэгийн шүтээн мөргөл нь өөрийн хил хязгаар дотор зэрэгцэн оршиж болно гэсэн урьдач нөхцөлийг хүлээн авснаар унасан юм. Эзэн хаан Константин бол тэрхүү буулт хийсэн түүхийн бэлгэдэл мөн бөгөөд түүний эш үзүүлэлтийн үүрэг нь папын засаглал илчлэгдэхээс өмнө жинхэнэ Христийн шашнаас няцан холдох явдлыг бий болгох явдал байв.

Хэн ч та нарыг ямар ч аргаар бүү мэхлэг. Учир нь эхлээд урвалт ирж, нүглийн хүн, мөхлийн хүү илчлэгдэхээс нааш тэр өдөр ирэхгүй. Тэр нь Бурхан гэж нэрлэгддэг эсвэл шүтэгддэг бүхний эсрэг тэмцэж, өөрийгөө тэдгээрээс дээгүүр өргөмжилдөг тул Бурханы сүмд Бурхан мэт сууж, өөрийгөө Бурхан мөн хэмээн харуулдаг. Би та нартай хамт байхдаа эдгээрийг та нарт хэлж байсныг та нар санахгүй байна уу? Одоо түүнийг өөрийн

цагт нь илчлэгдэхийн тулд юу саатуулж байгааг та нар мэднэ. Учир нь хууль бус байдлын нууц аль хэдийн ажиллаж байна; зөвхөн эдүгээ саатуулж буй нэгэн замаас зайлуулагдах хүртэл саатуулсаар байх болно. Тэгээд тэр Ёс бус нэгэн илчлэгдэх бөгөөд Эзэн түүнийг Өөрийн амны сүнсээр устгаж, Өөрийн ирэлтийн гэрлээр мөхөөнө. 2 Тесалоник 2:3–8.

Пергамын сүм нь “шалтгаан” байсан бөгөөд Тиатира нь “үр дагавар” байсан юм. Зөнч Даниел харь шашин папын тогтолцоонд зайгаа тавьж өгсөн түүхийг олонтаа өгүүлдэг бөгөөд Паулын тодорхойлсон, папын эрх мэдэл тогтохыг урьдаас бэлтгэсэн тэрсэлж ухралтын талаар Даниелын арван нэгдүгээр бүлэгт авч үздэг.

Учир нь Киттимийн усан онгоцнууд түүний эсрэг ирэх тул тэрээр гашуудан буцаж, ариун гэрээний эсрэг хилэгнэнэ; тийнхүү тэр үйлдэх бөгөөд бүр дахин буцаж, ариун гэрээг орхигсодтой харилцан тохиролцоно. Түүний талд зэвсэгт хүчин босож, тэд бэхлэлт болсон ариун сүмийг бузарлаж, байнгын тахилыг зайлуулж, эзгүйрэл авчрагч жигшүүрт юмыг байрлуулна. Даниел 11:30–31.

Түүхэн тавцанд папын эрх мэдэл илчлэгдэхээс өмнө урвалтад орсон буулт хийдэг сүмийг Даниел “ариун гэрээг” орхисон “тэд” хэмээн дүрслэн үзүүлдэг. Тэд гэрээг орхисны дараа, Даниелын “эзгүйрүүлэн сүйтгэгч жигшүүрт зүйл” хэмээн төлөөлүүлсэн папын ёс дэлхийн сэнтийд залрагдсан. Эгч Уайт Даниел арван нэгдүгээр бүлгийн сүүлийн зургаан эшлэлийг тодорхойлон, “Даниелын арван нэгдүгээр бүлэг дэх зөгнөл бараг бүрэн биелэлдээ хүрээд байна” хэмээн хэлэхдээ тэдгээрийг адилтган заадаг. Сүүлийн зургаан эшлэл нь Даниел арван нэгдүгээр бүлгийн эцсийн биелэл бөгөөд, тэрээр эдгээр төгсгөлийн эшлэлүүдээр дүрслэгдсэн түүхийг Даниел 11:30–36-аар хэв шинж болгон үзүүлсэн гэж заадаг; уг хэсэг нь Пергам ба Тиатираар төлөөлөгдсөн түүхэн “шалтгаан ба үр дагавар”-ыг тодорхойлдог.

“Бидэнд алдах цаг огт үгүй. Бэрхшээлт цаг үе бидний өмнө байна. Дэлхий ертөнц дайны сүнсээр хөдөлгөөнд орж байна. Удахгүй эш үзүүллэгүүдэд өгүүлсэн гай зовлонгийн үзэгдлүүд биелэн тохиолдоно. Даниелын номын арван нэгдүгээр бүлэг дэх эш үзүүллэг бараг бүрэн биеллээ олчихоод байна. Энэ эш үзүүллэгийн биелэл болгон тохиолдсон түүхийн ихэнх хэсэг дахин давтагдах болно.”

“Тучдугаар эшлэлд ‘30-аас 36-р эшлэлүүдэд иш татсаны дагуу’ хэмээн өгүүлэгдсэн нэгэн хүчний тухай өгүүлжээ.”

“Эдгээр үгэнд дүрслэгдсэнтэй төстэй үзэгдлүүд тохиолдох болно.” Manuscript Releases, number 13, 394.

Пергам ба Тиатирын шалтгаан-үр дагаврын холбоо, мөн Ефес ба Смирнагийн шалтгаан-үр дагаврын холбоо нь “эцсийн өдрүүдэд” дахин давтагдана. АНУ-ын протестантууд Пергамаар төлөөлөгдсөн шүтээн шүтлэгтэй буулт хийх болно (шүтээн шүтлэгийн хамгийн тод тэмдэг нь нар шүтлэг юм), тэд няцан унах үед нүглийн хүнийг дахин нэгэнтээ эш үзүүллэгийн дагуу илчлэгдэхэд зам бэлтгэгдэнэ. Няцалт явагдаж, папын эрх мэдлийг хаан ширээнд дахин залж байх тэр үед Бурхан Даниел ба Илчлэлтийн мэдээг дэлхийд хүргэхийн тулд Ефесээр бэлгэдэгдсэн нэгэн чуулганыг зэрэг босгон байгуулж байх бөгөөд Смирнагаар

төлөөлөгдсөн хавчлага мөн дахин давтагдана.

Илчлэл номын эхний дөрвөн лац нь эхний дөрвөн чуулганаар төлөөлөгдсөн үнэний дотоод шугамтай зэрэгцэн явдаг үнэний гадаад шугам мөн гэсэн үнэнийг авч үзсэний дараа би сүүлийн гурван чуулганд хандана. Өмнө нь тэмдэглэснээр, Uriah Smith үүнийг дараах байдлаар илэрхийлсэн байдаг:

“Долоон чуулган нь чуулганы дотоод түүхийг харуулдаг бол, долоон лац нь түүний гадаад түүхийн агуу үйл явдлуудыг үзүүлдэг.” Uriah Smith, The Biblical Institute, 253.

Бид эхний дөрвөн сүм нь “шалтгаан ба үр дагавар”-ын хоёр харилцааг төлөөлдөг бөгөөд тэдгээр нь “эцсийн өдрүүдэд” давтагддаг гэдгийг харуулсан. Адвентизмын анхдагчдын үзэлд тулгуурлан, харин үүнээс ч илүүгээр Бурханы Үгийн эрх мэдэлд үндэслэн, сүмийн тэрхүү дотоод түүхийн дөрвөн үе шат нь эхний дөрвөн лацаар төлөөлөгдөх гадаад түүхтэйгээ зэрэгцээ байх ёстой. Эхний ба хоёр дахь лац нь Ефес ба Смирнагийн адил шинжүүдийг давтан илэрхийлдэг боловч, цагаан морийг ашиглан Христийн шашныг дэлхийд түгээн хүргэх ажлыг төлөөлдөг. Энэ нь сүмийн гадаад ажлыг илэрхийлдэг бөгөөд хоёр дахь лац нь улаан морьоор Смирнагийн цусан хядлагыг төлөөлдөг.

Тэгээд Хурга нэгэн лацыг нээхэд би харсан бөгөөд дөрвөн амьтны нэг нь аянгын дуу мэт хэлэхийг би сонсов: Ирж үз. Тэгээд би харж байтал, болгоогтун, цагаан морь байв; түүн дээр суусан нь нумтай байлаа; түүнд титэм өгөгдсөн бөгөөд тэрээр ялж, бас ялахын тулд урагш одов. Тэгээд Тэр хоёр дахь лацыг нээхэд, би хоёр дахь амьтны: Ирж үз, гэж хэлэхийг сонсов. Өөр нэгэн морь, улаан морь гарч ирэв; түүн дээр суусан хүнд дэлхийгээс амар амгаланг зайлуулах эрх мэдэл өгөгдөж, хүмүүс бие биеэ алах болой; мөн түүнд агуу их илд өгөгдөв. Илчлэл 6:1–4.

Зехариад Илчлэлтийн эхний дөрвөн тамганд дүрслэгдсэн дөрвөн морийг шууд тодорхойлсон хэд хэдэн хэсэг байдаг. Тэдгээр хэсгүүдийн нэгэнд, аравдугаар бүлэгт, Зехариа хожмын бороо асгарах үед Бурханы “гэр” болох “Иудагийн сүрэг” нь “тулалдаан дахь Түүний сүрлэг морь” болон хувирна хэмээн тодорхойлдог.

Хожмын борооны цагт ЭЗЭНээс бороо гуйгтун; тэгвэл ЭЗЭН аянгын үүлсийг бүтээж, хүн бүрд талын өвсөнд нь зориулан аадар бороо өгнө. Учир нь шүтээнүүд хоосон зүйл ярьж, мэргэч төлөгчид худал хуурмагийг үзэн, хуурамч зүүдийг ярьж, хий дэмий тайвшруулдаг; тиймээс тэд хонь сүрэг мэт төөрөн явж, хоньчин үгүй учир зовлон эдэлжээ. Миний уур хилэн хоньчдын эсрэг дүрэлзэж, би ухнуудыг шийтгэсэн. Учир нь түмэн цэргийн ЭЗЭН Өөрийн сүрэг болох Иудагийн гэрийг эргэн харж, тэднийг тулалдаанд байгаа Өөрийн сүрлэг хүлэг морь мэт болгосон. Зехариа 10:1–3.

Эллен Уайт Пентекостын үед Ариун Сүнс асгарсан явдал нь эдүгээ асгарч буй сүүлчийн борооны бэлгэдэл мөн хэмээн дахин дахин тодорхойлдог. Пентекостын үед дэлхийн төлөө хийгдсэн ажил нь Ефесийн сүмээр дүрслэгддэг бөгөөд Ефес нь Смирнагаар дүрслэгдсэн хавчлагыг үүсгэдэг; үүнийг Иохан хоёр дахь лацын “улаан морь” хэмээн дүрсэлдэг. Эхний хоёр лац нь эхний хоёр сүмтэй зэрэгцэн явдаг бөгөөд тэдгээр нь сүүлчийн бороо асгарч буй “эцсийн өдрүүд”-ийг дүрслэн харуулдаг.

Зөгнөлийн Сүнс мөн гурав дахь лацын төгсгөл болон дөрөв дэх лацын эхлэлийг хоёуланг нь сонгон, тэдгээрийг ийнхүү хооронд нь (шалтгаан ба үр дагавар) холбон, ингэснээр өөрийн өдрүүдэд болон “эцсийн өдрүүдэд” оршин байгаа гэж дүрслэгдсэн түүхийг байрлуулдаг.

“Илчлэлт 6:6–8-д дүрслэгдсэн тэрхүү адил сүнс өнөөдөр ч харагдаж байна. Түүх давтагдах ёстой. Урьд нь байсан зүйл дахин байх болно.” Manuscript Releases, volume 9, 7.

(1898 онд бичигдсэн) Сестра Уайтын хувийн түүхэнд папын засаглалыг дахин хаан ширээнд залах замыг бэлтгэдэг буулт хийх сүнс аль хэдийн амьд бөгөөд хүчтэй байсныг харуулдаг. Учир нь 1844 оны хавар эхний тэнгэрэлчийн мэдээг няцааснаар эхэлсэн Протестантизмын тэрсэлж уналт аль хэдийн (1863 онд) Протестант Адвентизмын эврийг мэргэн нэвтэрч эхэлсэн байв.

Гурав дахь тамганд Пергамын буулт нь жингийн “хос” тавагт дүрслэгдсэн байдаг. Хэмжих хоёр жин нь шударга бус хэмжилтийг илэрхийлнэ. Гурав дахь тамга нь “үхэл” хэмээх “цонхигор морь”-оор дүрслэгдсэн дөрөв дэх тамганд хүргэдэг бөгөөд ингэснээр Харанхуйн үеийн турш папын засаглалын гарт сая сая хүн алагдсаныг илэрхийлдэг. Папын засаглалын цонхигор морины араас дагалддаг зүйл нь “там” юм. Гурав болон дөрөв дэх тамганы түүх нь Пергам ба Тиатира чуулгануудын түүхтэй зэрэгцэн явдаг. Константины буулт нь үе шаттай явагдсан ажил байсан; тиймээс буултын сүнс нь аль хэдийн Сестра Уайтын хувийн түүхэнд идэвхтэй байсан бөгөөд энэ нь Паулын үед, тэрээр “ёс бусын нууц хэдийнээ үйлчилж байна” гэж хэлж байсан үеийн адил юм. Папын засаглалын хаан ширээнд залах үйл явдлаас өмнөх урвалт нь үргэлж үе шаттай өрнөдөг түүх байдаг бөгөөд тэрхүү “түүх давтагдах ёстой. Байсан зүйл дахин болно.”

Тэгээд би дөрвөн амьтны дунд нэгэн дуу хоолой: Нэг пенниэр нэг хэмжүүр буудай, нэг пенниэр гурван хэмжүүр арвай; харин тос ба дарсанд бүү хор хүргэ гэж айлдахыг сонсов. Тэр дөрөвдүгээр лацыг нээхэд, би дөрөвдүгээр амьтны дуу хоолой: Ирээд үз гэж хэлэхийг сонсов. Тэгээд би харвал, үзтүгэй, цонхигор морь байв; түүн дээр суугчийн нэр нь Үхэл байсан бөгөөд Там түүнийг дагалдан явж байлаа. Тэгээд тэдэнд газрын дөрөвний нэгэн хэсгийг илдээр, өлсгөлөнгөөр, үхлээр, газрын араатнуудаар хөнөөх эрх мэдэл өгөгдөв. Илчлэл 6:6–8.

Жеймс Уайт долоон чуулган болон долоон тамгад агуулагдах өөр нэгэн эш үзүүлэлтийн онцгой зөрөөг тодорхойлсон. Тэрээр эхний дөрвөн чуулганыг сүүлийн гурван чуулганаас зориуд ялгасан байдлыг, мөн үүний адилаар эхний дөрвөн тамга болон сүүлийн гурван тамгад илрэх мөнөөх ижил үзэгдлийг тэмдэглэн тогтоосон.

“Бид одоо чуулганууд, лацууд, мөн араатнууд буюу амьтай оршнолуудыг, нэгэн адил цаг хугацааны үеүүдийг хамарч буй талаараа хоорондоо таарах хэмжээнд нь хүртэл мөрдөн авч үзлээ. Лацуудын тоо долоо, харин араатнууд ердөө дөрөв юм. Энд мөн нэг зүйлийг ажиглахад зохистой нь: нэгдүгээр, хоёрдугаар, гуравдугаар, дөрөвдүгээр лацыг нээхэд нэгдүгээр, хоёрдугаар, гуравдугаар, дөрөвдүгээр араатнууд ‘Ирээд үз’ хэмээн хэлж буй нь сонсогддог; харин тавдугаар, зургаадугаар, долоодугаар лацуудыг нээхэд

тийм дуу хоолой сонсогддоггүй. Түүнчлэн сүүлийн гурван чуулган болон сүүлийн гурван лац нь, эхний дөрвөн чуулган болон эхний дөрвөн лацын адил, нэгэн ижил цаг хугацааны үеүүдийг хамарч буй байдлаараа хоорондоо таардаггүй. Харин бидний үзүүлсэнчлэн, чуулганууд, лацууд, араатнууд нь бараг 1800 жилийн турш, өнөөгийн цаг үеэс хагас зуунаас үл ялиг илүү хугацаа хүртэл бууж ирэх хүртэл, нэгэн ижил цаг хугацааны үеүүдийг хамарч буй байдлаараа хоорондоо нийцдэг.” James White, Review and Herald, February 12, 1857.

Жеймс Уайт ижил хэв маяг бүрэнүүдэд ч байдаг гэдгийг дурдаагүй боловч, үнэхээр тийм юм. Эхний дөрвөн бүрээ нь бүрэнүүд мөн, харин сүүлчийн гурван бүрээ нь гурван гай зовлон мөн. Эхний дөрвөн бүрээ нь 321 онд Константины баталсан ням гаргийн хуулийн төлөө бөө мөргөлт Ромд буулгасан Бурханы шүүлтийг төлөөлдөг бөгөөд бүрээний гурван гай зовлон нь Исламыг төлөөлдөг. Бүрээний эхний хоёр гай зовлон нь 538 онд папын Ромын баталсан ням гаргийн хуулийн эсрэг шүүлтүүд байсан бөгөөд гурав дахь бүрээний гай зовлон нь тун ойрын ирээдүйд ирэх ням гаргийн хуулийн хямралд зориулагдсан юм.

Жозеф Бейтс сүүлчийн гурван чуулганы талаарх анхдагч ойлголтыг ганц бэлгэдэл болгон ашиглаж, Миллерчүүдийн үеийн гурван зэрэгцэн оршиж байсан чуулганыг дүрслэн өгүүлдэг. Уг хэсгийн бүх онцлон тэмдэглэл Бейтсийнх байсан.

“ЭЗЭН айлдаж байна: бүх газар нутагт доторх ХОЁР ХЭСЭГ нь таслагдан үхэх боловч ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ нь тэндээ үлдэнэ. Бурхан ГУРАВДУГААР ХЭСГИЙГ галаар дамжуулж, тэднийг цэвэршүүлнэ гэж айлдаж байна. Тэд Түүнийг дуудах бөгөөд Тэр тэднийг сонсоно. Тэр ‘ЭД НАР МИНИЙ АРД ТҮМЭН’ гэж айлдах бөгөөд тэд ‘ЭЗЭН БОЛ МИНИЙ БУРХАН’ гэж хэлнэ. Нэгдүгээр хэсэг нь САРДИС, нэр төдий сүм буюу Вавилон. Хоёрдугаар хэсэг нь Лаодикеа, нэр төдий Адвентист. Гуравдугаар хэсэг нь Филадельфи, газар дээрх Бурханы цорын ганц жинхэнэ сүм мөн; учир нь тэд Бурханы хот уруу өргөгдөнө. Илчлэл 3:12; Еврей 12:22–24. Есүсийн нэрээр, та нарыг Лаодикечуудаас Содом ба Гоморрагаас зугтах мэт дахин зугтагтун хэмээн би ятгаж байна. Тэдний сургаалууд хуурамч бөгөөд төөрөгдүүлэгч; мөн бүрэн сүйрэл уруу хөтөлдөг. Үхэл! ҮХЭЛ!!* мөнхийн ҮХЭЛ!!! тэдний мөрөн дээр байна. Лотын эхнэрийг сана.” Жозеф Бейтс, Review and Herald, 1-р боть, 1850 оны 11 сар.

Миллерчүүдийн түүхэнд Сардис нь амьд гэж нэрлэгддэг атлаа үхмэл байсан сүм байв.

Сардис дахь чуулганы тэнгэрэлчид бичигтүн; Бурханы долоон Сүнс болон долоон одыг эзэмшигч ийнхүү айлдаж байна: Чиний үйлсийг Би мэднэ. Чи амьд хэмээх нэртэй боловч үхсэн ажээ. Илчлэлт 3:1.

Бурханы ард түмэн үргэлж нэртэй байдаг. Ефесээс Пергам хүртэлх түүхийн хугацаанд тэр нэр нь Христэд итгэгчид байв. Папын ноёрхлын үед тэр нэр нь цөл дэх чуулган байв. Өглөөний одыг, өөрөөр хэлбэл Жон Уиклифийг, танилцуулснаас хойшхи нэр нь Протестант байв. Эцсийн цагт, 1798 онд, протестантууд Ромын хам нэгдэлд буцан орохоо аль хэдийн эхэлчихсэн байлаа. Тэр үед хэрэгтэй байсан бүхэн нь тэд өөрсдийн зарлан тунхагласан нэртэй хэдий ч сонгогдсон чуулган байхаа больсныг илчлэх сорилт байв. 1844 оны хавар тэд Христийн гэрээний нэрийг авч явдаг чуулган байхаа больсныг илчлэх тэр сорилтод хүрсэн

юм. Елиагийн түүх энэ баримтын маш нарийвчилсан хоёр дахь гэрчийг хангадаг. Тэд өөрсдийн жинхэнэ зан чанарыг илэрхийлэх үед Миллерчүүдэд протестантууд өөрсдийгөө Вавилоны охид болсныг харуулсныг анхлан таньж мэдэхэд бэрх байв. Гэвч Миллерчүүд эцэст нь яг тэр зүйлийг хийж, хоёр дахь тэнгэрэлчийн мэдээний биелэл болгон тэдгээр унасан чуулгануудаас сүнснүүдийг дуудаж гаргаж эхэлсэн. Дараа нь Миллерчүүдийг өөрсдийн зан чанарыг илчлэхэд хүргэх сорилтын явц болсон. Тэд Филадельфичүүд байсан уу, эсвэл Лаодикейчүүд байсан уу?

Филадельфиныхан Христийг даган Хамгийн Ариун газарт орсон бөгөөд тийнхүү хийхээс татгалзсан тэр Миллеритүүд Лаодикийнхны зан чанарыг илчилсэн юм. Ийнхүү бид Бэйтсийн эдгээр гурван сүмийг нэгэн ижил түүхийн нэг цаг үеийнхэн хэмээн тодорхойлсны логикийг олж хардаг. Тэрхүү түүх нь арван онгон охины тухай сургаалт зүйрлэлийн эш үзүүлэлтийн бүтэц дотор биелсэн бөгөөд энэ нь үсэг нэг бүрчлэн биелсэн, мөн цаашид ч биелэх болно хэмээн онгодоор өгүүлэгдсэн байдаг.

“Матай 25 дахь арван онгоны сургаалт зүйрлэл нь мөн Адвентист ард түмний туршлагыг дүрслэн үзүүлдэг.” The Great Controversy, 393.

“Арван охины тухай сургаалт үлгэрт намайг олонтаа хандуулдаг бөгөөд тэдний тав нь ухаалаг, тав нь мунхаг байв. Энэ сургаалт үлгэр үсэг бүрчлэн биелсэн бөгөөд цаашид ч биелсээр байх болно, учир нь энэ нь энэ цаг үед онцгой хэрэглээтэй бөгөөд гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээний адил биелсэн, мөн цаг хугацааны төгсгөл хүртэл одоогийн үнэн хэвээр байсаар байх болно.” Review and Herald, August 19, 1890.

Сүүлчийн гурван сүм нь Миллерит хөдөлгөөний гаднах хүмүүсийг Сардисын байдлаар, харин хөдөлгөөний доторх хүмүүсийг Филадельфи эсвэл Лаодикейгаар төлөөлдөг. Эдгээр гурван сүм Илчлэлт номын гуравдугаар бүлэгт тодорхойлогдсон байдаг бөгөөд эхний дөрвөн сүм нь хоёрдугаар бүлэгт буй. Иймээс Уайт эгч Илчлэлт номын гуравдугаар бүлгийн түүхийг дурдсанаар, тэрээр Иосеф Бэйтсийн саяхан тодорхойлсон яг тэрхүү сүмүүдийг зааж буй юм.

“Өө, ямар дүрслэл вэ! Энэ аймшигт байдалд хэчнээн олон хүн байна вэ. Илчлэл номын гуравдугаар бүлгийг хичээнгүйлэн судлахыг би бүх үйлчлэгчдээс чин сэтгэлээсээ хүсье. Учир нь түүнд эцсийн өдрүүдэд оршин буй юмсын байдлыг дүрслэн харуулсан байдаг. Энэ бүлгийн шүлэг бүрийг анхааралтай судал, учир нь эдгээр үгээр Есүс та нарт хандан айлдаж байна.” Manuscript Releases, volume 18, 193.

Миллерит түүхийн үеийн орчин цагийн гурван сүм Адвентизмийн төгсгөлд дахин давтагдана. Жозеф Бейтс Миллерит үеийн дотоод үйл явц, хөдөлгөгч хүчнүүдийг тодорхойлон, Сардисыг Вавилоны охид хэмээн таньсан бөгөөд тэдгээр нь хоёр дахь тэнгэрэлчийн мэдээний чиглэсэн сонсогчид байв. Тэрээр 1844 оны 10 дугаар сарын 22-нд Христийг даган Хамгийн Ариун газарт орсон бяцхан сүрэг болон ариун газраас гарахаас татгалзсан хүмүүсийн хоорондын тэмцлийг авч үзэж байлаа. Тэрээр Лаодикийнханыг хүлээн авсан харанхуйгаас нь дуудан гаргахыг оролдож байсан бөгөөд тэдний Лаодикийн сохролын ядаж нэг хэсэг нь Уильям Миллер Лаодикийн хөдөлгөөнд тэргүүлэх байр суурь

эзэлсэнтэй холбоотой байв. Энэ нь Филадельфид хандсан мэдээнд тодорхойлогдсон тэр л тэмцэл мөн юм.

Харагтун, өөрсдийгөө иудейчүүд гэж хэлдэг атлаа тийм биш, харин худал хэлдэг Сатаны синагогийнхоос Би тэднийг авчирч, чиний хөлийн өмнө мөргүүлэх бөгөөд Би чамайг хайрласныг тэдэнд мэдүүлэх болно. Илчлэлт 3:9.

Шашны хямрал нь Агуу Урам хугаралтын үед байсанчлан үргэлж мөргөгчдийн хоёр ангийг бий болгодог. Тэд Ром руу буцаж, албан ёсоор Ромын охин болсон тул Протестантизмын нөмрөг Сардисаас саяхан автагдсан байв. Дараа нь тэрхүү нөмрөг Миллерийн Адвентизмд шилжсэн боловч удалгүй нэгэн сорилт “бага сүрэг” хэмээн итгэгчээ тунхаглагч хоёр ангийг бий болгох байлаа. Жинхэнэ сүрэг ба хуурамч сүрэг. Бэйтс Христийг даган Хамгийн Ариун газарт орсон бага сүргийг төлөөлж байв. Түүний тэмцэл өөрсдийгөө бага сүрэг хэмээн тунхаглагч Лаодикеичуудтай байсан. Филадельфийн хүний хувьд Бэйтсийн тэмцэл нь өөрсдийгөө Бурханы ард түмэн хэмээн тунхагладаг боловч худал хэлдэг, иудейчүүд бус Сатаны синагогтой байв.

Адвентизмын төгсгөлийн эцсийн үед энэ сургаалт зүйрлэл биелэхэд, төгсгөлийн цагт буюу 1989 онд өнгөрөгдсөн сонгогдсон гэрээний ард түмэн байх болно. Энэ нь Христийн мэндэлсэн үед, тэр эш үзүүлэгийн түүхэнд төгсгөлийн цагийг төлөөлдөг мөчид, иудейн удирдагчдыг өнгөрсөнтэй адил юм. Христийн түүх Иерусалим уруу ялгуусан орох үйл явдалд хүрэхэд, Миллерчүүдийн цаг үеийн Шөнийн Дундын Хашхирааны түүхийн хэв шинж үзүүлэгдсэн. Сүнслэг онгод нь загалмайн тэмдэгт үеийг 1844 оны Их Урам Хугаралттай дахин дахин зэрэгцүүлэн тавьдаг. Иудас нь Христийн түүх дэх Лаодикеичуудыг төлөөлдөг бөгөөд элч нар нь Филадельфичууд байв. Загалмайн дараах гурван жил хагасын хугацаанд, Бейтсээр төлөөлөгдсөн Филадельфичууд, шавь Иуда Искарियोтоор төлөөлөгдсөн унасан сүмээс Лаодикеичуудыг дуудаж гаргахыг оролдсон.

1989 онд урьд нь сонгогдсон гэрээт ард түмэн лац нь тайлагдсан гэрлийг няцааж, өнгөрөгдөн орхигдов. 2020 оны 7 дугаар сарын 18-ны анхны урам хугаралт ирэхэд урьд нь нэг хөдөлгөөнд харьяалагдаж байсан мэт үзэгдэж байсан хүмүүсийн дунд шалгалтын үйл явц эхэлсэн. Гэвч нэг анги нь Лаодикеин, нөгөө анги нь Филадельфийн юм. Иуда загалмайн өмнө Христийг урвахын тулд Синедрионтой гурвантаа тохиролцсон шиг, 2001 оны 9 дүгээр сарын 11-ний дараах түүхэн дэх Лаодикеичууд гэмших гурван боломжийг алдсан байх болно. Удахгүй ирэх ням гаргийн хууль дээр Лаодикеичууд Филадельфийнчүүдээс тусдаа болох нь Иуда модноос дүүжлэгдсэнтэй адил гарцаагүйгээр илчлэгдэх болно. Үрийн хураалтын үед луулайнууд буудайгаас салгагддаг. Бид тэрхүү ургац хураалт руу маш хурднаар ойртож байна.

Эдгээр үнэнүүд нь “үнэн”-ийг илрүүлж, тогтоон тогтоож чадах цорын ганц Библийн аргачлал нь “түүхч үзэл” мөн гэдгийг бид ойлгоход бэлэн байх үед, зөвхөн тэгэхэд л танигдана. Жинхэнэ аргачлал нь претеризм, футуризм, диспенсационализм, woke-изм, хэлзүйн буюу түүхэн мэргэжлийн мэдлэг, эсвэл Сатаны олон хуурамч дуурайллын аливаа хувилбарын аль нь ч биш юм. Арван долоодугаар зууны философич Жан-Жак Руссод

холбон үздэг, олон янзаар давтан хэлэгдсэн нэгэн түгээмэл хэллэг байдаг бөгөөд тэр бодлын мөн чанар нь: “Алдаа олон үндэстэй, харин үнэн ганцхан үндэстэй.” “Үнэн” бол хуурай газраас урган гарсан үндэс мэт байдаг Альфа ба Омега мөн.

“Тийнхүү Библи ч мөн Түүний нигүүлслийн баялгийн эрдэнэсийн сан билээ. Тэнгэр мэт өндөр бөгөөд мөнх үеийг хамран хүрээлэх түүний үнэнүүдийн алдар суу үл танигдсаар байдаг. Хүн төрөлхтний үлэмж олонд Христ Өөрөө ‘хуурай газраас ургасан үндэс адил’ бөгөөд тэд Түүнд ‘өөрсдөдөө хүсэмжлэх ямар ч гоо үзэсгэлэн’ олж хардаггүй. Исаиа 53:2. Есүс хүмүүсийн дунд байх үед, Бурхан хүний мөн чанарт илчлэгдсэн тэрхүү илчлэлийг хуулийн багш нар ба фарисайчууд Түүнд: ‘Чи самари хүн бөгөөд чөтгөртэй’ хэмээн тунхагласан. Иохан 8:48. Түүний шавь нар хүртэл зүрхнийхээ хувиа хичээсэн чанарт тийнхүү сохлогдсон тул, Эцгийн хайрыг тэдэнд илэрхийлэхээр ирсэн Түүнийг ойлгохдоо удаан байв. Чухам иймээс Есүс хүмүүсийн дунд ганцаардмал явсан юм. Тэр зөвхөн тэнгэрт л бүрэн ойлгогдож байлаа.” Thoughts from the Mount of Blessing, 25.

Бидний эдүгээ хуваалцаж буй үнэнүүдийг түүхийн туршид үнэний өсөлт дэвшин хөгждөг гэсэн хүрээнд ойлгон хүлээн зөвшөөрөх ёстой; үүнээс ч илүү чухал нь, үнэний талаарх бидний ойлголтыг Альфа ба Омега-гийн хүрээнд, өөрөөр хэлбэл Есүс аливаа зүйлийн төгсгөлийг түүний эхлэлтэй адилтган тодорхойлдог тэр хүрээнд байрлуулах ёстой.

Дөрөв дэх чуулган нь Тиатира бөгөөд энэ нь Библийн эш үзүүлэлт дэх тав дахь хаант улс болох папын засаглал ноёрхсон үеийг төлөөлдөг; энэ нь мөн цөл дэх чуулган олзлогдолд байсан үе юм. Сүнслэг Израиль сүнслэг Вавилонд нэг мянга хоёр зуун жаран жилийн турш олзлогдсон явдал нь бодит Израиль бодит Вавилонд далан жилийн турш олзлогдсон явдлаар урьдчилан дүрслэгдсэн байв.

“Өнөөдөр Бурханы сүм төөрөлдсөн хүн төрөлхтний авралын төлөөх тэнгэрлэг төлөвлөгөөг эцэслэн гүйцэлдүүлэхийн тулд урагшлан ажиллах эрх чөлөөтэй байна. Олон зууны турш Бурханы ард түмэн эрх чөлөөндөө хязгаарлалт амссан билээ. Сайн мэдээг цэвэр ариун байдлаар нь тунхаглахыг хориглож, хүмүүсийн тушаалыг зөрчихөөр зориглосон хүмүүст хамгийн хүнд шийтгэлүүдийг оногдуулж байв. Үүний улмаас Эзэний агуу ёс суртахууны усан үзмийн талбай бараг бүхэлдээ эзгүй орхигдсон байлаа. Ард түмэн Бурханы Үгийн гэрлээс салгагдсан байв. Алдаа төөрөгдөл ба мухар сүсгийн харанхуй жинхэнэ шашны мэдлэгийг бүрмөсөн арчин үгүй хийхээр заналхийлж байлаа. Газар дээрх Бурханы сүм энэхүү хайр найргүй хавчлагын урт хугацааны туршид, цөллөгийн үед Вавилонд олзлогдон байсан Израилийн хөвгүүдийн адил, үнэхээр олзлогдсон байв.” эш үзүүлэгчид ба хаад, 714.

Вавилонд болсон далан жилийн олзлоглыг Тиатирагийн сүм төлөөлдөг. Тиатирагийн сүм нь Пергамоор төлөөлөгдсөн шалтгааны улмаас бий болсон үр дагавар юм. Пергам нь шүтээн шүтлэгийг Христийн шашинтай нэгтгэсэн эзэн хаан Константины бэлгэдэл мөн. Түүний шүтээн шүтлэгийн бэлгэдэл нь нарыг шүтэх явдал байв. Эртний Израиль Тиатирагийн далан жилийн олзолд автагдсан Библийн шалтгаан нь тэдний хаад Бурханы Үгийн эсрэг шууд тэрсэлж, эргэн тойрныхоо шүтээн шүтдэг үндэстнүүдтэй харилцаа тогтоон, холбоо байгуулсанд оршино. Бурхан Израильд эргэн тойрных нь харь үндэстнүүдтэй бүү хутгалдан

нийл гэж дахин дахин анхааруулж байв. Арван Тушаал, өөрөөр хэлбэл эртний Израилийн чанд хадгалагч нь байх ёстой байсан тэр зүйл, шүтээнүүдэд мөргөхийг шууд хориглодог. ЭЗЭН Хоребын агуйд Мосегийн хажуугаар өнгөрөн Өөрийн зан чанарыг илчлэхдээ, бидний энд дурдаж буй яг тэр анхааруулгыг хоёр удаа багтаасан билээ.

Тэрээр ийнхүү айлдав: Болгоогтун, Би гэрээ байгуулж байна. Чиний бүх ард түмний өмнө Би бүх дэлхий дээр, аль ч үндэстний дунд хэзээ ч хийгдэж байгаагүй гайхамшгуудыг үйлдэх болно. Чиний байгаа бүх ард түмэн ЭЗЭНий үйлсийг үзэх болно. Учир нь Миний чамтай хамт үйлдэх зүйл бол аймшигт юм. Өнөөдөр Миний чамд тушааж буйг сахин биелүүл. Болгоогтун, Би чиний өмнөөс аморичууд, канаанчуудаас, хитчүүд, перизчүүд, хивичүүд, иебусчүүдийг хөөн зайлуулна. Чи өөрийгөө болгоомжлогтун, очиж буй газрынхаа оршин суугчидтай гэрээ байгуулахаас сэрэмжил. Эс тэгвээс тэр нь чиний дунд урхи болно. Харин та нар тэдний тахилын ширээнүүдийг нурааж, хөргүүдийг нь эвдэж, шүтээний төглүүдийг нь огтолж хаягтун. Учир нь чи өөр бурханд мөргөж үл болно. Яагаад гэвэл нэр нь Харддаг хэмээгддэг ЭЗЭН бол харддаг Бурхан мөн. Тэр газрын оршин суугчидтай гэрээ байгуулахаас сэрэмжил. Эс тэгвээс тэд өөрсдийн бурхдын араас садарлан явж, өөрсдийн бурхдад тахил өргөж, чамайг дуудах бөгөөд чи түүний тахилаас идэх болно. Мөн чи тэдний охидоос хөвгүүддээ авч, тэдний охид өөрсдийн бурхдын араас садарлан явж, чиний хөвгүүдийг ч мөн өөрсдийн бурхдын араас садарлан явуулна. Египетээс гарсан нь 34:10–16.

Энэ хэсэгт л Бурхан эртний Израильд хоёр удаа анхааруулсан бөгөөд тэд эргэн тойрныхоо шүтээн шүтэгч үндэстнүүдтэй ямар ч гэрээ байгуулж болохгүй гэсэн тушаалын талаар Бичвэрт өөр олон гэрчлэл бий. Тэрхүү буултууд нь эртний Израиль Бурханыг болон Түүний теократыг няцааснаас эхэлсэн юм. Тэд хаан хүсэхэд Бурхан тэдэнд хаан байхыг зөвшөөрсөн бөгөөд тэр цагаас хойш бүх хаадын дийлэнх нь, тэр дундаа хойд арван овгийн хаад бүр ч гарцаагүй, тэрхүү тушаалыг үл тоомсорлосон. Израиль эргэн тойрныхоо шүтээн шүтэгч үндэстнүүдээс тусгаарлагдсан, өвөрмөц байх ёстой гэсэн зарчим няцаагдаж, хожим Константин бэлгэдэл нь болох тэрхүү буултаар илэрхийлэгдсэн юм. Пергам ба Константин нь Бурханы чуулганд шүтээн шүтлэгийг нэвтрүүлсэн Израилийн хаадын тэрслүү явдлыг төлөөлдөг. Саул хаанаас эхэлсэн няцалт нь сүнслэг Вавилоны олзлолд хүргэсэн Христийн чуулганы няцалтын хэв шинж болсон юм. Саул хаанаас эхлээд Вавилоны олзлол хүртэлх ариун түүхийг Пергамын чуулган бэлгэддэг. Үүний дараах далан жилийн олзлол нь Тиатирагийн чуулган байв.

Ефес нь Амлагдсан Нутагийг эзлэн авахын тулд урагшлан гарч буй чуулганыг төлөөлдөг. Ефес нь Мосегийн цаг үе болон Израилийг Египетийн боолчлолоос чөлөөлсөн явдлыг төлөөлдөг.

“Библи энэхүү эцсийн үеийнхний төлөө өөрийн эрдэнэсийг цуглуулж, хамтад нь хадгалан боосон юм. Хуучин Гэрээний түүхэн дэх бүх агуу үйл явдал, сүр жавхлант үйлсүүд эдгээр эцсийн өдрүүдэд сүмд давтагдсаар ирсэн бөгөөд давтагдсаар байна.”
Selected Messages, book 3, 338, 339.

Египетээс аврагдан гарсан явдлаар дүрслэгдсэн түүх эцсийн өдрүүдэд дахин давтагддаг. Иймээс энэ нь мөн Миллерит хөдөлгөөний түүхэнд давтагдсан юм. Тийм учраас Вайт эгч Миллерит түүхийг дүрслэхдээ тэрхүү түүхийг дахин дахин эш татдаг. Тэрээр 1844 оны Их Урам Хугарлыг, ар талаас нь Фараоны цэрэг дөхөн ирж байхад Улаан тэнгисийн өмнө зогсож байсан Еврейчүүдийн урам хугарсантай дүйцүүлэн тавьдаг. Тэр мөн Египетээс аврагдан гарсан түүхийг Христийн үетэй дүйцүүлэн тавьдаг; иймээс шавь нарын загалмайн дэргэдэх урам хугарал нь Улаан тэнгисийн дэргэдэх урам хугарлаар хэв шинжлэгдсэн бөгөөд энэ нь мөн 1844 оны Их Урам Хугарлын хэв шинж байсан юм. Загалмайн үеийн урам хугарал нь Ефес чуулганы эхлэлийг төлөөлсөн. Эртний Израилийн эхэнд байсан Мосегийн үе нь Ефес чуулганаар төлөөлөгдсөн бөгөөд энэ нь мөн Христийн үед орчин үеийн Израилийн эхлэлийн хэв шинж байсан юм. Аль аль түүх нь Ефес чуулганаар төлөөлөгддөг. Энд бидний тодорхойлон буй үнэнүүдийг Future for America олон жилийн туршид олон нийтийн өмнө олонтаа танилцуулж ирсэн тул би зүгээр л тоймлон өгч байна.

Христийн түүхэнд бид, өмнөх гэрээний сонгогдсон ард түмнийг өнгөрүүлэн, шинэ гэрээний ард түмнийг босгон байгуулж буй тэр эхлэлийг хардаг. Христийн түүх бол эртний Израилийн төгсгөл мөн; харин эртний Израилийн эхэн үе дэх Египетээс аврагдсан түүхэнд, шинэ гэрээний ард түмний төлөө өнгөрүүлэгдсэн, урьд нь сонгогдсон нэгэн гэрээний ард түмэн байсан юм.

Христийн түүхэнд урьдын сонгогдсон ард түмэн Иерусалимын сүйрлээр МЭ 70 онд эцсийн төгсгөлдөө хүрсэн. Эхэндээ, Мосегийн үед урьдын сонгогдсон ард түмэн дөчин жилийн хугацаанд цөлд үхэж, Иошуа болон Калев амлагдсан нутагт мэдээг хүргэхээр тавиланлагдсан шинэ сонгогдсон ард түмний төлөөлөгчид болсон нь Ефесийн сүмийн үеийн элч нар сайн мэдээг дэлхийд хүргэсэнтэй адил юм.

Эртний Израилийн эхлэл ба төгсгөл, мөн орчин үеийн Израилийн эхлэл нь бүгдээрээ урьдын сонгогдсон ардаас шинэ сонгогдсон ард уруу шилжихийг илтгэн харуулдаг. Хоёр буюу гурван гэрчийн аман дээр хэрэг тогтоогддог; эдгээр гурван гэрчлэлийн мөр бүр нь өмнөх сонгогдсон ард түмэнтэй хийсэн салалтыг тодорхойлон харуулдаг бөгөөд эдгээр гэрчүүд нь эхлэлийг төгсгөлөөс нь илтгэдэг Нэгэн болох Альфа ба Омегагийн тамгыг агуулдаг. Бурхан нэг зуун дөчин дөрвөн мянгатай гэрээ байгуулах үед хажуугаар нь өнгөрөөгдөх урьдын сонгогдсон ард түмэн байх болно. Бурхан бол самууныг үүсгэгч биш; Тэр хэзээ ч өөрчлөгддөггүй бөгөөд Түүний үг хэзээ ч талаар болдоггүй.

Египетээс аврагдсан нь болон Иошуагаар дамжуулан Бурханы үйлдсэн ялалтууд Ефесийн сүмээр төлөөлөгдөнө. Гэвч Ефес анхны хайраа алдахаар тавилантай байв. Иошуаг нойрсох үед өөр нэгэн үе гарч ирсэн нь Смирнагаар төлөөлөгдөх үеийг тэмдэглэв. Амлагдсан нутгийг цэвэрлэн эзэмших Иошуагийн гайхамшигт ажил хэзээ ч бүрэн гүйцэд биелээгүй. Учир нь ард түмэн өөрсдөдөө сэтгэл ханаж, Иошуад өгөгдсөн ажлыг орхисон билээ. Тэд анхны хайраа алдсан. Тэр үе Израиль Бурханыг голж, Самуел Саулыг хаанд тослон өргөмжлөх хүртэл үргэлжилсэн бөгөөд ингэснээр Пергамын сүмийн үе нээгдсэн юм.

“Бага Азийн Смирнад байсан чуулганд, мөн адил бүхэлдээ Христийн чуулганд, хоёр, гуравдугаар зууны үед энэ мэдээ ирсэн юм. Энэ нь харь шашин дэлхийд ноёрхлоо тогтоохын төлөө эцсийн тэмцлээ хийж байсан үе байв. Христийн шашин гайхамшигтай хурдтай тархаж, эцэстээ дэлхий даяар мэдэгдсэн байлаа. Зарим нь зүрх сэтгэлийн жинхэнэ өөрчлөлтийн улмаас Христийн итгэлийг хүлээн авсан; бусад нь хүчтэй үндэслэл, маргааны нөлөөгөөр; бас өөр зарим нь харь шашны хэрэг мөхөж байгааг харж, ялагч болохыг амлаж байсан талд бодлогоор нэгдсэн учраас тийнхүү хүлээн авсан юм. Эдгээр нөхцөл байдал нь чуулганы сүнслэг чанарыг сулруулсан. Төлөөлөгчдийн чуулганыг онцлон тодорхойлж байсан Эш Үзүүллийн Сүнс аажмаар алдагджээ. Энэ бол өөрт нь даатгагдсан чуулганыг итгэлийн нэгдэлд хүргэдэг бэлэг мөн. Жинхэнэ эш үзүүлэгчид үгүй болмогц хуурамч сургаалууд түргэн тархсан; Грекийн гүн ухаан Судрыг буруу тайлбарлахад хүргэж, Христийн олонтаа буруушааж байсан эртний фарисайчуудын өөрийгөө зөвтгөх үзэл дахин чуулганы дунд гарч ирэв. Константины ноёрхлоос өмнөх хоёр зууны туршид, дараах хоёр зуунд бүрэн хөгжсөн тэрхүү бузар муугийн суурь тавигдсан юм. Энэ хугацаанд Ромын эзэнт гүрний олон хэсэгт итгэлийн төлөө амиа өгөх явдал түгээмэл болов. Энэ нь хэдий хачирхалтай санагдаж болох ч, үнэн нь хэвээрээ юм. Энэ нь Христэд итгэгчид ба харь шашинтнуудын хооронд тогтсон харилцааны үр дүн байв.”

“Ромын ертөнцөд бүх үндэстний шашин хүндлэгддэг байсан боловч Христэд итгэгчид үндэстэн биш, харин жигшигддэг нэгэн угсааны урсгал төдий байв. Иймээс тэд бүх давхаргын хүмүүсийн шашныг тууштайгаар буруушаан зэмлэж, нууц цуглаан хийж, өөрсдийн хамгийн ойрын төрөл садан болон хамгийн дотнын анд нөхдийнхөө зан заншил, үйл дадлаас бүрмөсөн тусгаарлагдаж байсан тул шүтээнлэг эрх баригчдын зүгээс сэжиглэгдэх болж, олонтаа хавчлага мөшгөлтийн бай болдог байв. Захирагчдын сэтгэлд эсэргүүцлийн сүнс огт байгаагүй үед ч тэд олонтаа хавчлагыг өөрсөд дээрээ авчирдаг байсан. Энэ сүнсний жишээ болгон түүх Карфагены бишоп Киприаны цаазын талаар дэлгэрэнгүй өгүүлдэг. Түүнд оноосон ялыг уншихад, сонсон зогссон Христэд итгэгч олны дундаас нийтээрээ нэгэн зэрэг: ‘Бид түүнтэй хамт үхнэ’ хэмээх дуу алдалт гарчээ.”

“Олон өөрсдийгөө Христэд итгэгч хэмээн нэрлэгчид үхлийг хэрхэн хүлээн авсан байдал, тэр ч байтугай засгийн газрын дайсагналыг хэрэггүйгээр өдөөсөн явдал нь МЭ 303 онд эзэн хаан Диоклетиан болон түүний туслагч Галерий нарын гаргасан хавчлагын зарлиг батлагдахад нэлээд хэмжээгээр нөлөөлсөн бололтой. Тэрхүү зарлиг нь зорилго, агуулгын хувьд нийтлэг шинжтэй байсан бөгөөд арван жилийн турш их, бага хатуу чанд байдлаар хэрэгжүүлэгдсэн юм.” Steven Haskell, *The Story of the Seer of Patmos*, 50. 51.

Смирна нь Эзэнээс зэмлэл хүлээгээгүй хоёр чуулганы нэг боловч, түүх гэрчилдэг нь тэр цаг үед алагдагсдын заримынх нь сэдэл нь тэнгэрлэг бус, харин хүнийх байсныг илтгэнэ. Шүүгчид ном Иошуагийн үхлийг тэмдэглэн эхэлдэг бөгөөд уг номд хоёртаа давтагддаг нэгэн эшлэл байдаг нь шүүгчдийн түүхийг тодорхойлдог. Тэр эшлэл хоёр дахь удаагаа эшлэгдэхдээ номын төгсгөлийн эшлэл болдог. Номын эхний эшлэл Иошуагийн төгсгөлийг тэмдэглэж, эцсийн эшлэл нь түүхийг нэгтгэн дүгнэдэг.

Иошуа нас барсны дараа израильчууд ЭЗЭНээс асуун, —Канаанчуудаас бидний төлөө тэдний эсрэг тулалдахаар эхлээд хэн өгсөх вэ? —гэлээ... Тэр өдрүүдэд Израильд хаан байсангүй, харин хүн бүр өөрийн нүдэнд зөв мэт санагдсанаа үйлдэж байв... Тэр өдрүүдэд Израильд хаан байсангүй: хүн бүр өөрийн нүдэнд зөв мэт санагдсанаа үйлдэж байв. Шүүгчид 1:1; 17:16; 21:25.

Смирнагийн түүхэнд эхнээс нь эцэс хүртэл “би” гол сэдэв байсны адил байв. Тэдэнд хаан байгаагүй учраас өөрсдийн хүссэн юмыг хийхээр шийддэг байлаа. Удирдамжийн дутагдал нь идэвхтэй Зөгнөлийн Сүнс үгүйгээр дүрслэгдсэн Смирнагийн түүхэнд байсан зүйл мөн хэмээн Хаскелл тодорхойлсон. Хоёр түүхэнд хоёуланд нь удирдамжийн дутагдал нь хүний өөрийн сэдэлд тулгуурлан шийдвэр гаргах үүдийг нээсэн юм. Ефес нь Египетээс аврагдсаныг төлөөлдөг. Шүүгчдийн номд тэмдэглэгдсэн түүхийг Смирна чуулган төлөөлдөг. Саул хаанаас эхлээд Вавилоны олзлолт хүртэлх үеийг Пергам чуулган төлөөлдөг бөгөөд Вавилон дахь олзлолтыг Тиатира чуулган төлөөлдөг.

Анхдагчдын тогтоосон үзэгдэлтэй нийцүүлэн, сүмүүд, лацууд болон бүрээнүүд дотор дөрөв ба гуравын хуваагдал байдаг бөгөөд эртний Израилийн түүхэн дэх эхний дөрвөн сүм нь Египетийн олзоллоос эхэлж, Вавилоны олзоллоор төгсөнө. Учир нь Альфа ба Омега төгсгөлийг үргэлж эхлэлтэй нь адилтган тодорхойлдог. Орчин үеийн Израилийн түүхэн дэх эхний дөрвөн сүм нь иудейчүүд Ромын эрх мэдэлд захирагдсанаар эхэлж, эдгээр дөрвөн сүм нь сүнслэг иудейчүүд сүнслэг Ромд нэг мянга хоёр зуун жаран жилийн турш захирагдсанаар төгсөнө.

Тиатирын дараа Сардис гарч ирсэн бөгөөд энэ нь Тиатирын дүрслэн үзүүлсэн Вавилоны олзлогдлоос тэд гарч ирэх үед эхэлсэн юм. Сардис бол амьтай гэсэн нэртэй атлаа амьгүй байсан чуулган юм. Тэдний амийн тухай мэдүүлэг худал байв. Сонирхолтой нь, долоон чуулганы дотроос тодорхойлолтгүй үг нь Сардис юм. Түүх болон ишлэлүүдийн агуулгад үндэслэн Сардист янз бүрийн тодорхойлолт оноосон байдаг боловч энэ нэрийн үгийн гарлын тодорхойлолт үгүй. Энэ нь нэртэй, гэвч нэргүй.

“Гэвч хоёр дахь сүм нь сүр жавхлангийн хувьд эхнийхтэй эн тэнцүү байгаагүй; мөн эхний сүмд хамаарч байсан Бурханы оршихуйн тэрхүү илэрхий тэмдгүүдээр ариусагдаагүй байв. Түүний зориулалтын үйл явдлыг тэмдэглэх ямар ч ер бусын хүчний илрэл байгаагүй. Шинээр баригдсан ариун газрыг дүүргэх алдрын үүл үзэгдсэнгүй. Түүний тахилын ширээн дээрх өргөлийг шатаахаар тэнгэрээс гал буун ирсэнгүй. Хамгийн ариун газарт херубуудын хооронд Шекина цаашид оршин суусангүй; гэрээний авдар, нигүүлслийн суудал, гэрчлэлийн чулуун хавтангууд тэнд олдсонгүй. ЭЗЭНий хүслийг асууж тодруулж байсан тахилчид мэдэгдүүлэхийн тулд тэнгэрээс ямар ч дуу гараагүй.” Агуу тэмцэл, 24.

Вавилоны олзоллын дараа тэд Иерусалимыг болон сүмийг дахин босгов. Тэгээд тэд дахин нэртэй болсон, учир нь Бурхан Өөрийн нэрийг Иерусалимд байрлуулна хэмээн амласан билээ. Гэвч Түүний нэр нь Түүний зан чанарыг илэрхийлдэг бөгөөд Түүний хувийн оршихуйн дутмаг байдал нь тэд амийг илэрхийлдэг нэртэй байсан боловч бодит байдал дээр амийг төрүүлдэг оршихуйг цаашид эзэмшихээ больсныг илтгэн харуулсан юм. Үнэндээ

тэдэнд байсан бүхэн нь зөвхөн итгэлээ тунхаглах байдал болон дүр эсгэлт байв.

Сардис дахь сүүлчийн дуу хоолой нь Эзэний агуу бөгөөд аймшигт өдрийн өмнө ирэх Елиагийн тухай амласан. Эртний Израилийн хувьд Иерусалимын сүйрэл нь Эзэний агуу бөгөөд аймшигт өдөр байсан. Ийм учраас Эгч Уайт МЭ 70 онд болсон Иерусалимын сүйрлийг долоон сүүлчийн гайгаар дүрслэгдсэн Эзэний агуу бөгөөд аймшигт өдрийн жишээ болгон дурддаг. Филадельфийн сүм Иохан Баптистын цөлд хашхирах дуу хоолойгоор эхэлсэн бөгөөд ингэснээр Уильям Миллерийн дуу хоолойг хэв шинжээр төлөөлдөг. Иохан Баптист болон Уильям Миллерийн дуу хоолой нь бүх зүйл зөв байна гэж итгэж байсан ард түмэнд, үнэндээ бүх зүйл туйлын буруу байхад, Лаодикейн мэдээг хүргэж байсан. Иохан Баптист ч, Уильям Миллер ч сүхийг модны үндэс дээр тавьсан. Сардист хандсан мэдээ нь: “Сардист ч гэсэн хувцсаа бузарлаагүй цөөн хэдэн нэр бий; тэд зохистой учраас надтай хамт цагаанаар явах болно” гэсэн байв. Иохан Баптист болон Уильям Миллер нь Сардисаар төлөөлөгдсөн цаг үеэс гарч ирсэн бөгөөд Христтэй хамт алхахад зохистой байсан хүмүүсийг төлөөлдөг.

“Мянга мянган хүн Уильям Миллерийн номлосон үнэнийг хүлээн авахад хүргэгдэж, Бурханы зарц нар Елиагийн сүнс ба хүч чадлаар босгогдон энэ мэдээг тунхаглав. Есүсийн өмнөөс замыг бэлтгэгч Иоханы адил, энэхүү сүр жавхлант мэдээг номлосон хүмүүс сүхийг модны үндсэнд тавьж, хүмүүст гэмшилд зохистой үр жимс гаргахыг уриалахаас өөр аргагүйд хүрч байв. Тэдний гэрчлэл нь сүмүүдийг сэрээн хөдөлгөж, хүчтэйгээр нөлөөлөн, тэдний жинхэнэ дүр төрхийг ил болгоход чиглэсэн байлаа. Мөн ирэх уур хилэнгээс зугтагтун гэсэн тэрхүү сүр жавхлант сануулга дуурсагдахад, сүмүүдтэй нэгдсэн олон хүн эдгээх мэдээг хүлээн авсан; тэд өөрсдийн ухралтыг олж харж, гэмшлийн гашуун нулимс, сэтгэлийн гүн зовлон дунд өөрсдийгөө Бурханы өмнө даруу болгосон. Бурханы Сүнс тэдний дээр орших үед тэд: ‘Бурханаас эмээгтүн, Түүнд алдрыг өргөгтүн; учир нь Түүний шүүлтийн цаг ирээд байна’ хэмээх уухайг хамтран түгээхэд тусалсан.” Эртний бичвэрүүд, 233.

Илчлэл дэх долоон чуулган нь элч нарын үеэс Христийн Хоёр дахь ирэлт хүртэлх түүхийг төлөөлдөг бөгөөд мөн тэрхүү долоон чуулган нь эш үзүүлэгч Мосегээс Христийн анхны ирэлт хүртэлх эртний Израилийн түүхийг ч бас төлөөлдөг.

“Израилийн хөвгүүдийн сорилтууд, мөн Христийн анхны ирэлтийн яг өмнөхөн тэдний баримталж байсан хандлага нь Христийн хоёр дахь ирэлтийн өмнөхөн Бурханы ард түмэн өөрсдийн туршлагад ямар байдалд байхыг дүрслэн үзүүлдэг.

“Канаан нутагт орохынх нь яг өмнөхөн Израилийн хөвгүүдэд хэрхэн Сатаны урхи тавигдсан байсан шиг, бидэнд ч мөн адил Сатаны урхи тавигдсан байна. Бид тэр ард түмний түүхийг давтан туулж байна.

“Тэдний түүх бидэнд ноцтой анхааруулга байх ёстой. Эзэн Өөрийн ард түмэнд гэрэл бэлдсэн үед Сатан тайван зогсон, тэднийг түүнийг хүлээн авахаас саатуулахын тулд ямар ч оролдлого хийхгүй байна гэж бид хэзээ ч найдаж үл болно. Бурхан бидэнд илгээдэг гэрэл нь бидэнд таалагдах хэлбэрээр ирдэггүй гэсэн шалтгаанаар түүнийг бүү няцаацгаая.... Хэрэв өөрсдөө гэрлийг харж, хүлээн зөвшөөрдөггүй хүмүүс байвал,

бусдын замд бүү саад болог.”

“Би өнөөдөр тэнгэр ба газрыг та нарын эсрэг гэрч болгон дуудан байна: би та нарын өмнө амь ба үхэл, ерөөл ба хараалыг тавьсан; иймээс амийг сонго, тэгвэл чи ч, чиний үр удам ч амьдрах болно; ингэснээр чи өөрийн Бурхан ЭЗЭНийг хайрлаж, Түүний дуу хоолойд дуулгавартай байж, Түүнээс зуурч үлдэх болно; учир нь Тэр бол чиний амь, чиний өдрүүдийн урт билээ; тэгснээр чи ЭЗЭНий Абрахам, Исаак, Иаков хэмээх чиний өвөг дээдэст нь өгөхөөр тангарагласан нутагт оршин суух болно.’

“Энэ дуу нь түүхэн бус, харин эш үзүүллэгийн шинжтэй байв. Энэ нь өнгөрсөн үед Бурхан Өөрийн ард түмэнтэй гайхамшигтайгаар харьцсан үйлсийг өгүүлж байсан боловч, мөн ирээдүйн агуу үйл явдлуудыг, Христ хүч чадал ба алдар сүртэйгээр хоёр дахь удаагаа ирэхэд итгэмжит хүмүүсийн хүртэх эцсийн ялалтыг ч урьдчилан дүрсэлж байв.

“Элч Паул энэ ертөнцийн энэ үед амьдарч буй хүмүүсийн, өөрөөр хэлбэл ертөнцийн төгсгөлийн үе тулж ирсэн хүмүүсийн тусын тулд Израильчуудын аян замын туршлагыг тэмдэглэн үлдээсэн гэж тодорхой хэлсэн байдаг. Бидний аюулууд еврейчүүдийнхээс өчүүхэн ч бага биш, харин бүр илүү гэж бид үздэг.” Healthful Living, 280, 281.

Египетээс аврагдан гарсан явдал Ефесийн сүмээр төлөөлөгддөг бөгөөд тэрхүү түүхэн дэх Ефесийн сүмийн бэлгэдэл нь Иошуа байв. Бурхан Египетээс гарган авчирсан хүмүүс дараалан өгөгдсөн арван сорилтод бүтэлгүйтсэний дараа, Эзэн гэрээг тэрсэлсэн хүмүүсээс авч, Иошуа ба Калевт өгсөн юм.

Тэдэнд ийн хэлэгтүн: «Би амьд агаад үнэн мөнөөр байна» гэж Эзэн айлдаж байна, «та нар Миний сонорт хэлсэнчлэн, Би та нарт тийнхүү үйлдэх болно. Та нарын хүүрс энэ цөлд унах болно. Хорин настайгаас дээших, бүх тооллогынхоо дагуу тоологдсон та нарын бүгд, Миний эсрэг гомдоллосон та нар, Иефуннегийн хүү Калев болон Нуны хүү Иошуа хоёроос өөр хэн ч та нарыг тэнд суулгахаар Миний тангарагласан тэр нутагт лавтайяа орохгүй. Тооллого 14:28–30.

Цагаан эгч Иошуа ба Калевыг “ертөнцийн төгсгөл тулж ирсэн” бөгөөд “тахилаар Бурхантай гэрээ байгуулдаг” хүмүүсийг төлөөлдөг хэмээн тодорхойлсон.

“Энэ түүх нь үеийн төгсгөл ирсэн бидэнд сургамж болохоор тэмдэглэгдэн үлдсэн билээ. Өнөөдөр Бурханы ард түмэн Израилийн хөвгүүдийн туулсан туршлагыг хэчнээн олонтаа дахин туулдаг билээ! Тэд хэчнээн олонтаа гуншин гомдоллодог билээ! Эзэн тэдэнд урагшлан явахыг тушаахад тэд хэчнээн олонтаа ухран буцдаг билээ! Калев, Иошуа мэт үнэнч байдал, ганхашгүй итгэлтэй хүмүүс дутмаг байгаагаас болж Бурханы үйл хэрэг зовлон амсаж байна. Бурхан Өөрийн Сүнсээр дүүргэгдэхийн тулд өөрсдийгөө Түүнд бүрэн зориулан өгөх хүмүүсийг дууддаг. Христийн болон хүн төрөлхтний үйл хэрэг нь ариусгагдсан, өөрийгөө золиослогч, хуарангийн гадна гарч, зэмлэлийг үүрэн явах хүмүүсийг шаарддаг. Тэд хүчирхэг, эрэлхэг, эрхэм үйлсэд тохирох хүмүүс байг, мөн тэд золиосоор Бурхантай гэрээ байгуулаг.” Review and Herald, 1902 оны 5 дугаар сарын 20.

Шинэчлэгдэж буй гэрээ нь Иошуа, Калев нартай байгуулсан гэрээ шинэчлэгдсэнээр төлөөлөгдөн харагддагчлан, нэг зуун дөчин дөрвөн мянга болон агуу их үй олон түмэнтэй байгуулсан гэрээ мөн. Анх гэрээнд сонгогдсон ард түмэн Бурханаас салж, цөлд үхэхээр оноогдсоны дараа уг гэрээ шинэчлэгддэг. Нэг зуун дөчин дөрвөн мянгатай байгуулсан гэрээ нь өмнөх сонгогдсон ард түмэн няцаагдаж буй яг тэрхүү түүхэн үйл явцын дотор биелдэг.

Ефес гэдэг нь “хүсэмжит” гэсэн утгатай бөгөөд Иошуа болон эртний чуулганы гүйцэтгэсэн ажил хоёулаа “хүсэмжит” байсан юм. Иошуа Бурханы ардыг Амласан нутагт удирдан оруулахдаа ялан дийлсээр урагшилсан. Эхний лац нь Ефесийн чуулгатай зэрэгцэн явдаг бөгөөд ялан дийлсээр урагшлах цагаан мориор дүрслэгддэг. Энэ нь Иошуагийн хувьд ч, элч нарын үеийн чуулганы хувьд ч үнэн байсан. Эхний лац нь эртний болон орчин үеийн Израиль дахь Ефесийн чуулгатай зэрэгцэн явдаг.

Смирна гэдэг нэр нь нас барагсдыг занданшуулахад хэрэглэдэг тос болох “мирр” хэмээх үгнээс гаралтай. Хоёр дахь тамга нь “агуу сэлэм” болон дэлхийгээс “энх тайвныг” авч, ингэснээр тэр үеийн хүмүүс “бие биеэ алах” болгох “эрх мэдэл” хүлээн авсан улаан мориор дүрслэгддэг. Хоёр дахь тамга нь Смирна чуулгатай зэрэгцэн явдаг бөгөөд Бурханы ард түмнийг дийлж, алахыг зөвшөөрсөн эрх мэдэл Бурханы дайснуудад өгөгдсөнийг илэрхийлдэг. Энэ нь элч нарын чуулганы дараах үед, мөн Шүүгчдийн үеийн түүхэнд биелсэн. Аль аль түүхэнд нь Бурхан Өөрийн ард түмний гаднах хүчнүүдэд Өөрийн ард түмэн дээр дайн ба үхэл авчрахыг зөвшөөрсөн. Элч нарын чуулганы үед тэрхүү дайн нь Христийн шашныг үгүйсгэснээс үүдэлтэй байсан бөгөөд өмнөх Ефесийн үед уг шашин сайн мэдээг дэлхийд хүргэж байхдаа дийлдэшгүй байсан. Шүүгчдийн үе дэх Бурханы ард түмний дайснуудын сэдэл нь өмнөх Ефесийн үед үндэслэж байсан бөгөөд тэр үед Бурхан Өөрийн хүчийг Египет болон Иошуагаар байлдан дагуулагдсан дараагийн үндэстнүүдийн дээр харуулсан юм. Хоёр дахь тамга нь эртний болон орчин үеийн Израильд хоёуланд нь Смирна чуулгатай зэрэгцэн явдаг.

Пергам гэдэг нь “бэхлэгдсэн цайз” гэсэн утгатай бөгөөд ингэснээр хааны орд, цайзыг төлөөлдөг. Гурав дахь тамга нь Пергамтай зэрэгцэн явж, Бурханы шүүлтийн эсрэг газрын хаадын гүйцэтгэдэг хүний шүүлтийн түүхийг дүрсэлдэг. Иймээс “улаан буудай,” “арвай,” “тос,” “дарс”-ыг жигнэдэг “хоёр” дэнсээр илэрхийлэгдсэн хэмжилт, өөрөөр хэлбэл шүүлт нь Бурханы шүүлттэй харьцуулахад үргэлж гажууд байдаг хаадын хүний эрх мэдлийг илтгэнэ. Шударга хэмжилт эсвэл шударга жигнэлтэд хоёр дэнс шаарддаггүйг сана. Хоёр дэнс нь тэгш бус шүүлтийг төлөөлдөг.

“Арвай” нь Дээгүүр Өнгөрөх баярын “анхны үр жимс”-ийн өргөлийн бэлгэдэл бөгөөд “улаан буудай” нь Пентекостын баярын “даллан өргөх хоёр талх”-ны өргөлийн бэлгэдэл юм. “Тос” нь Ариун Сүнсний бэлгэдэл бөгөөд “дарс” нь сургаалын бэлгэдэл юм. Эртний Израилийн цаг үе дэх Пергам нь Дээгүүр Өнгөрөхөөс Пентекостын улирал хүртэлх хугацаагаар төлөөлөгдөх Бурханы мөргөлийн тогтолцоонд шүүлт авчирсан, буулт хийдэг Израилийн хаадын үе юм. Бурханы үгийн үнэнүүд “дарс” ба “тос”-оор төлөөлөгдөнө. Эртний ч бай, орчин үеийн ч бай Израильд Пергамын сүмийн үе нь Сатаны Смирагаар төлөөлөгдсөн түүхэнд цус урсгах замаар хийж чадаагүй зүйлээ биелүүлэхээр оролддог үе

юм. Пергамд Сатан Бурханы ард түмэн болон Бурханы үнэнийг Смирагаар төлөөлөгдсөнчлэн цус урсгах замаар бус, харин буулт хийх замаар устгахыг оролдсон. Эртний Израилийн хаадын буулт нь орчин үеийн Израиль дахь Константины буултын хэв шинж юм.

Тиатира гэдэг нь “гэмшлийн тахил” гэсэн утгатай бөгөөд Өөрийн нэрийн төлөө алагдагсдад Бурханы өгдөг зовлонг тэвчин үхэх сүнснийг илтгэнэ. Гэмшлийн тахил нь далан жилийн олзлогдлын үед Даниел, Шадрах, Мешах, Абеднего нараар төлөөлөгдөх байдлаар хүнд бэрх нөхцөлд Христэд үйлчлэх бэлэн байдлыг илэрхийлдэг; мөн түүнчлэн нэг мянга хоёр зуун жаран жилийн түүхийн турш папын эрх мэдлийн дор тарчлаагдаж, шоронд хоригдож, гүтгэгдэж, алагдсан Вальденчууд, Хугенотууд болон бусдын тахилыг ч илэрхийлдэг. Дөрөв дэх тамга нь Тиатира чуулгантай зэрэгцэн явж, эртний Вавилоноос эртний Израилийн эсрэг үйлдсэн хавчлага, мөн орчин үеийн Вавилоноос орчин үеийн Израилийн эсрэг үйлдэх хавчлагыг төлөөлдөг. Хоёр олзлогдлын түүх хоёулаа эхлээд үнэнээс няцахыг шаардсан бөгөөд үүнийг Израилийн хаад болон эзэн хаан Константин хэрэгжүүлсэн юм. Эдгээр нь хоёулаа Тиатирагаар төлөөлөгдөх нэгэн үеийн замыг зассан билээ.

Сардис нь өөрийгөө нэртэй хэмээн тунхагладгийнх нь хувьд түүнтэй нийцэх ямар ч утга агуулаагүй, харин тэрхүү тунхаглал нь худал юм. Шекинагийн оршихуй хоёр дахь сүмд хэзээ ч илэрч байгаагүй. Христийн оршихуй ч Сардисын түүхэнд хэзээ ч илэрч байгаагүй. Харанхуй үеийн шинэчлэл нь мөн чанартаа нэг алхам урагшилж, хоёр алхам ухрах дараалал байв. Протестант шинэчлэлийн үед Сардисын түүхээр гүйцэлдүүлэх ёстой байсан ажил хэзээ ч эцэслэн биелээгүй.

Филадельфи гэдэг нь ах дүүсийн хайр гэсэн утгатай бөгөөд хэрэв та эхлээд Бурханыг хайрлахгүй бол ах дүүгээ хайрлах нь боломжгүй юм.

Хэрэв хэн нэгэн, “Би Бурханыг хайрладаг” гэж хэлээд ах дүүгээ үзэн яддаг бол тэр худалч мөн. Учир нь өөрийн харсан ах дүүгээ хайрладаггүй хүн, хараагүй Бурханыг хэрхэн хайрлаж чадах билээ? Мөн бид Түүнээс ийм тушаалыг авсан юм: Бурханыг хайрладаг хүн ах дүүгээ ч мөн хайрлаг. 1 Иохан 4:20, 21.

Филадельфи нь Бурханыг хайрладаг сүмийг төлөөлдөг бөгөөд энэ шалтгааны улмаас Филадельфийн эсрэг ямар ч ял зэмлэл, буруушаалт чиглээгүй юм.

Филадельфи дахь чуулганы тэнгэрэлчид ийнхүү бичигтүн; Ариун Нэгэн, Үнэн Нэгэн, Давидын түлхүүрийг эзэмшигч, нээвэл хэн ч хааж үл чадах, хаавал хэн ч нээж үл чадах Тэр ийн айлдаж байна: Би чиний үйлсийг мэднэ. Болгоогтун, Би чиний өмнө нээлттэй үүд тавьсан бөгөөд түүнийг хэн ч хааж чадахгүй. Учир нь чи өчүүхэн хүчтэй атлаа Миний үгийг сахиж, Миний нэрийг үгүйсгээгүй. Болгоогтун, өөрсдийгөө иудейчүүд мөн хэмээн хэлдэг боловч тийм биш, харин худал хэлдэг Сатаны синагогийн хүмүүсийг Би чиний хөлийн өмнө ирж мөргүүлэх бөгөөд Би чамайг хайрласныг тэдэнд мэдүүлэх болно. Чи Миний тэвчээрийн үгийг сахисан тул Би ч мөн газар дэлхий дээр оршин суугчдыг сорихоор бүх ертөнцөд ирэх сорилтын цагаас чамайг хамгаална. Болгоогтун, Би удахгүй ирнэ. Өөрт буйгаа бат барь, тэгвэл хэн ч чиний титмийг булаан авахгүй.

Ялагчийг Би Өөрийн Бурханы сүмд багана болгоно, тэр дахин хэзээ ч гадагш гарахгүй. Би түүн дээр Өөрийн Бурханы нэрийг, мөн Өөрийн Бурханаас тэнгэрээс бууж ирэх Өөрийн Бурханы хот болох шинэ Иерусалимын нэрийг, түүнчлэн Өөрийн шинэ нэрийг бичнэ. Илчлэлт 3:7–12.

Филаделфид “Давидын түлхүүр” өгөгдсөн бөгөөд эртний Израилийн Филаделфийн түүхэнд тэдэнд Давидын Хүү өгөгдсөн нь, бусад зүйлсийн дотор, эш үзүүллэгийн Альфа ба Омега, эхний ба эцсийн гэсэн зарчмыг төлөөлдөг. Тэрхүү түлхүүр нь “түүхчлэл”-ийн арга зүйг илэрхийлдэг. Эртний Израилийн төгсгөл дэх Филаделфийн чуулганаар төлөөлөгдсөн үед библийн эш үзүүллэгийн жинхэнэ Зохиогч Өөрөө түлхүүр нь байв. Миллерийн хөдөлгөөний түүхэн дэх Филаделфийн чуулганаар төлөөлөгдсөн үед Уильям Миллерт тэрхүү түлхүүр өгөгдсөн. Тэр хоёр түүхэнд Христ өөрсдийгөө Абрахамын хөвгүүд гэж боддог байсан боловч тийм биш иудейчүүдтэй харьцсан. Миллер өөрсдийгөө сүнслэг иудейчүүд гэж боддог байсан боловч тийм биш протестантуудтай харьцсан.

Чихтэй нэгэн нь Сүнс чуулгануудад юу айлдаж буйг сонсогтун. Илчлэлт 3:13.

Лаодикеа гэдэг нь “шүүгдсэн ард түмэн” гэсэн утгатай бөгөөд Христийн үеийн иудейчүүд болох Лаодикечууд эцэстээ МЭ 70 онд Иерусалим сүйрэх үед шүүгдсэн юм. Урвасан протестантизмын эцсийн шүүлт Ням гаргийн хуулийн хямралын үед явагддаг боловч тэд 1844 оны хавар эхний тэнгэрэлчийн мэдээг няцаах үедээ шүүлтдээ учирсан бөгөөд улмаар Бурханаас Вавилоны охид хэмээн тунхаглагдсан юм. Тийнхүү унасан протестантууд мөрдөн шалгах шүүлтийн сүүлчийн өдрүүд дэх Лаодикейн Адвентизмын хэв шинж болдог.

Бид одоо Илчлэлт номын долоон чуулганыг эш үзүүллэгийн бэлгэдэл хэмээн зөвөөр ойлгож, улмаар эш үзүүллэгийн утгаар хэрэглэх хэд хэдэн өөр өөр аргыг үндсэндээ авч үзлээ. Гэвч тэдгээрийг “бидэнд хамгийн дээд эрх мэдлээс өгөгдсөн” эш үзүүллэгийн дүрмүүдийн хүрээнд ойлгож, хэрэглэх ёстой.

Долоон чуулганд хандсан эдгээр захидлууд нь Иохан тэдгээрийг тэмдэглэн бичиж байх үед оршин байсан долоон чуулганд өгөгдсөн захидлууд мөн. Долоон чуулганд хандсан захидлууд нь түүхийн бүх хугацаанд орших бүх чуулганд зориулсан заавар, сэрэмжлүүлгийг агуулдаг. Долоон чуулганд хандсан захидлууд нь түүхийн бүх хугацаан дахь хувь хүн Христэд итгэгчдэд зориулсан заавар, сэрэмжлүүлгийг агуулдаг. Долоон чуулган нь элч нарын үеэс эхлэн дэлхийн төгсгөл хүртэлх Христийн шашны түүхийг төлөөлдөг. Долоон чуулган нь Мосегийн үеэс эхлэн МЭ 70 онд Иерусалим сүйрэх хүртэлх эртний Израилийн түүхийг төлөөлдөг. Долоон чуулганыг эхний дөрвөн чуулган ба сүүлчийн гурван чуулганы хоорондын ялгааг тодорхойлон таньж, хэрэгжүүлж болно.

Бидний тодорхойлж буй эш үзүүллэгийн зургаан янзын хэрэглээний тухайд, тэрхүү адил хэрэглээнүүд долоон лацанд мөн илэрхийлэгдсэн байдаг.

Бид эдгээр үнэнүүдийг дараагийн өгүүлэлд авч үзнэ.